

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
ÁLLAMTITKÁRA

Iromány száma: **K/7436/1.**

Benyújtás dátuma: **2019-09-27 16:50**

Parlex azonosító: **1EQIB1EH0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Völner Pál, Igazságügyi Minisztérium államtitkára**

Belső iktatószám: **VII-PF/91/2/2019**

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 2. melléklet 43. pontjában foglaltak megvalósulása érdekében mellékelten megküldöm **Bencsik János (Jobbik)** országgyűlési képviselő *"Kívánja-e a Kormány rehabilitálni azokat, akiket az államszocialista rendszerben a NATO-nak való kémkedés miatt ítélték el?"* című, K/7436. számú írásbeli választ igénylő kérdésére adott válaszat.

Budapest, 2019. szeptember 27.

Tisztelettel:

Dr. Völner Pál

Címzett: **Bencsik János (Jobbik)**

Benyújtó: **Dr. Völner Pál, Igazságügyi Minisztérium államtitkára**

Belső iktatószám: **VII-PF/91/2/2019**

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. §-ában foglaltak szerint dr. Varga Judit miniszterhez benyújtott, **Bencsik János (Jobbik)** országgyűlési képviselő *"Kívánja-e a Kormány rehabilitálni azokat, akiket az államszocialista rendszerben a NATO-nak való kémkedés miatt ítélték el?"* című, K/7436. számú írásbeli kérdésére – a miniszter megbízásából – az alábbi választ adom.

A kérdés jelenleg nem szerepel a Kormány napirendjén, ugyanakkor az írásbeli kérdésében szereplő felvetésekkel kapcsolatban a következőkről tájékoztatom.

Hazánkban az úgynevezett semmisségi törvények gondoskodtak arról, hogy a rendszerváltást megelőzően politikai jellegű bűncselekmények miatt alapjog sértő módon elítéltek rehabilitálására sor kerüljön. E semmisségi törvények felsorolták azokat az állam elleni bűncselekményeket, amelyek politikai jellegűnek tekinthetők, de a kémkedés egyikben sem szerepelt. Ugyanígy az 1963 és 1989 között elkövetett egyes állam és közrend elleni bűncselekmények miatt történt elítélések semmissé nyilvánításáról szóló 1992. évi XI. törvény sem tette lehetővé, hogy a kémkedés miatt a jelzett időszakban történt elítéléseket semmissé lehessen nyilvánítani. Ennek oka a kémkedés bűncselekményének szabályozási jellegzetességében, illetve a cselekmény jogi természetében rejlik.

A kémkedés merőben független az állam politikai berendezkedésétől, az államformától és a kormányzati rendszertől, annak törvényi tényállása nem volt ideológiai jellegű, mint ahogy a jelenleg hatályos törvényi szabályozásban sem az. A kémkedés tehát „klasszikus” állam elleni bűncselekmény és a tényállás akkori szövegezésében sem mutatható ki az elmúlt rendszerhez való olyan szembeszökően szoros kapcsolat, mint más állam elleni bűncselekmény, pl. a valamikori merénylet vagy a hazaárulás tényállásában. A kémkedés az állam külső biztonsága elleni bűncselekmény, amely nem értékorientált, nem motivált tilalom megszegésén nyugszik, hanem azon a megfontoláson, hogy minden államnak joga van a saját védelme érdekében megakadályozni, hogy a hátrányára objektíve felhasználható adat, információ más, idegen – akár baráti viszonyban álló, akár ellenséges beállítottságú – állam részére váljék hozzáférhetővé. A kémkedés büntetni rendeltsége tehát az állammal szemben felhasználható adatok kiáramlásának megakadályozására szolgál, és a tényállás megvalósulása szempontjából közömbös, hogy az elkövető cselekményét mi motiválta, legyen az akár a fennálló politikai rendszerrel való aktív szembenállás, akár anyagi érdek. A kémkedés törvényi tényállása nem az érvényre juttatni kívánt államcélokat, hanem a mindenkori államot magát védi.

A kárpótlás kérdését illetően tájékoztatom, hogy a NATO-nak való kémkedés a fentiek szerint nem tartozik az említett 1992. évi XI. törvény, a semmisségi törvény hatálya alá, ezáltal nem alapozza meg az 1992. évi XXXII. törvény szerinti kárpótlásra való jogosultságot. Ez utóbbi, a kárpótlásról szóló törvény határozza meg azokat a személyes szabadságot súlyosan, 30 napot meghaladóan

korlátozó, politikai okból elszenvedett szabadságelvonásokat, amelyek alapján a sérelmet szenvedett személy részére – választásának megfelelően – havi életjáradékban vagy kárpótlási jegyben fizetendő kárpótlás járt. Ezzel kapcsolatban jelezni szükséges, hogy ha az elítélést megalapozó bűncselekmény a fent említett semmisségi törvény tárgyi hatálya alá tartozna, még abban az esetben is a bíróság döntésére lenne szükség az elítélés semmissé nyilvánításához.

Budapest, 2019. szeptember 27.

Tisztelettel:

Dr. Völner Pál